

ДІЛО

ВНУСИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шлян. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 год.
Чвертьріччя 15-00 „
Півріччя 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бель-
гарії 7-50 зол., Австрії 7-50 зол.—
Зміна адреси і год.

Телеф. Редакції: 29-41.
„Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Номінація нового воєводи.

Львів, 18. липня 1931.

Підчас майже двохтижневого „інтерреґнуму“, яке заістнувало у львівському воєвідстві, переко-
тилось по сторінках преси — скромно рахуючи —
до 2 нові ймена кандидатів кожного дня кризи.
Були між ними колишні й теперішні міністри,
колишні й теперішні воєводи інших земель, ко-
лишні дипломати та й десяток послів і сенаторів
БВ. Чували ми й те, як-то дехто випрошчується,
щоб йому не давати такої високої почеси (цих
було менше), і як дехто таки досить проречно
давав „міродайним чинникам“ пізнати, що ця
честь булаб їм дуже до вподоби (цих було безу-
мовно куди більше). Виходить, що й посада не
звичайна, з надзвичайними звязана функціями,
і що вимагає небуденних кваліфікацій кандида-
та. В цих останніх днях польська преса стверджу-
вала не без обиняків, натякаючи, що зі справою
обсади львівського воєвідства звязані навіть де-
які моменти польської закордонної політики: тут
і притаднувано вересневу сесію Ліги Націй, до
якої треба, мовляв, „приготовитися“.

Очевидно, залишаємо на боці цей останній
мотив, бо він — всупереч зовнішньому виглядо-
ві — найменше поважний. Адже не можна уяви-
ти собі такого чародія з титулом львівського воє-
води, щоби він міг перекреслити, на чисто вима-
зати, все те, що було причиною появи україн-
ських петицій у Женеві і що в взагалі причиною
зацікавлення українською проблемою в Польщі
міжнародними чинниками. Це справа окрема. А
проте фактом є, що дійсно посада воєводи у Льво-
ві далеко не є подібною до посади воєводи нпр.
у Варшаві, Кракові чи Лодзі і що має специфіч-
ний, надзвичайний характер високо відповідаль-
ної суто-політичної позиції і то з ділянки най-
важчої і найбільш занебаної та запущеної —
ділянки національної політики. Фактом є теж,
що в цій ділянці людина на становищі львів-
ського воєводи може зробити дуже багато і —
страшенно мало. Про це „дуже багато“ ми, укра-
їнці, переконалися он хочби з тих фактів остан-
ньої осені, яких кермучим центром був будь-
тобудь будинок колишнього намісництва у Льво-
ві. Ці факти були навіть соймовим голосуванням
елегковані, а проте у своїх дальших наслід-
ках такі казали аж два тижні надумуватися на
вибором нового воєводи, наслідника п. Наконеч-
нікова. І ми, українці, підходимо до цієї номіна-
ції з цього самого становища: абсолютно не прива-
жуємо до неї взагалі поважного значіння, але
даємо собі справу, скільки справ залежить від
комісійного львівського воєводи, щоби їх затя-
гнув або поладнав, — скільки він може нашкоди-
ти й скільки допомогти.

Не можна приважувати великого значіння
до того, хто буде львівським воєводою, так довго,
як довго 1) існує нинішня наскрізь сценралі-
зована адміністраційно-політична система в Польщі,
2) як довго національна політика в Польщі є
вещію сценралізованою в національному відділі
міністерства внутрішніх справ і кермована тими
самими засадами, які обов'язують у Польщі від
12-ти літ і 3) як довго існує специфічна нинішня
система влади. Коли би в цій ситуації дали до
Львова навіть геніальну людину з ідеальним
доцуттям правості, то вона не моглаб багато
зміняти, коли є спутана сценралізованою варшав-
ською системою та коли має цілісний незміне-
ний адміністраційний апарат у краю і цілий не-
змінний персональний склад воєвідського уря-
ду. І що взагалі можна вимагати від одного —
хочби найвищого — державного урядовця, як
довго у державі не переведено акановисновішої
ревізії дотеперішніх преміс, на основі яких ро-
блено практичні висновки своєї державно-націо-
нальної політики і не перекинуто комітє головою
напрямні прийняті адміністраційно-політичної
системи! Тому теж не дивуємось, що в тих відно-
синах за останніх 12 літ число львівських воєво-
д також наблизилось до тузіна. Щож торкаєть-
ся доцільності і правильності тої системи цен-
тралізації і бюрократизації і тих напрямних на-
ціональної політики, кованих у міністерстві вну-
трішніх справ — то найбільш авторитетний голос

у цій справі має... нинішній фактичний стан у-
країнської проблеми в Польщі, стан відносин у
Східній Галичині.

З другого боку львівський воєвода має — як
не рішачий, то поважний дорадчий — вплив на
полагодження безлічі справ, залежних від воє-
відського уряду, як останньої інстанції: львів-
ський воєвода є теж головним референтом галиць-
ких справ перед Варшавою: і колиб усі дотепері-
шні львівські воєводи були завжди виазували
на помилковість тез і напрямних, які просякли
до урядової політики супроти українців аж по
нинішні дні, може їх опівія заважилаб дещо на
поглядах рішачих достоянників. Врешті львів-
ський воєвода може бодай частинно нормувати
поведінку підладних йому чинників і не допу-
скати до стану, в якому є стільки красивих вола-
дарів скільки адміністраційних урядовців до
кожного „постерункового“ включно. Львівський
воєвода безумовно надає теж „тон“ політиці і
двом іншим східно-галицьким воєводам, дарма,
що не було ще від часу введення нинішнього фа-
тального територіально-адміністраційного поділу

З історії „Рідної Школи“.

(На марґінесі книжки Льва Ясінчука: „50 літ Рідної Школи“).

I.

Устійнення дат.

Головна Управа „Рідної Школи“ проголоси-
ла 1931 рік своїм ювілейним роком — з нагоди
50-ліття. У відозві „До українського народу“
завває Гол. Управа ціле українське громадян-
ство бути в цім році думками й ділами при „Рід-
ній Школі“. Щоби підтримати інтенцію Гол. У-
прави, появилася в українській пресі низка стат-
тей на теми „Рідної Школи“, а Гол. Управа по-
старалася навіть про власну історію — 50-ліття.
Історію цю написав знаний робітник та популя-
ризатор клівів „Рідної Школи“ тут і за океаном
п. Лев Ясінчук. Книжка мала поиявитися в сам
день ювілейного з'їзду, що відбувся 25. III. 1931
року. Однак книжка підпала конфіскації й не
дісталася у свій час до рук громадянства. Книж-
ка має 270 сторінок 8° і 140 цікавих ілюстрацій,
вінета кисти арт. маларя П. Ковжуна. Написана
вона живо і з любов'ю до предмету, головню в тих
розділах, де було що писати, а саме про діяль-
ність у повзених часах. Цю частину читається
просто із зворушенням. Матеріал зібраний в ній
хронологічно, але замало оброблений синтетич-
но. Шкода, що ця книжка підпала конфіскації і
щойно по чотирьох місяцях могла „обкорова“
поиявитися у світ. Конфіскація дотичить дев'яти
місць — чисто стилістичного характеру і її при
обережності видавців легко можна було зми-
нути. Але ще не все втрачено. Ювілейний рік
„Рідної Школи“ триває даліше, хоч — правду
кажучи — свята „Рідної Школи“, принайменше
досі, не відбилися якось сильнішим відгомном
у краю. Чи брак ерозуміння, чи брак популяр-
ності „Рідної Школи“?

Тому не від речі буде кинути оком у юві-
лейний рік на історію 50-ліття „Рідної Школи“
— от так, хочби збоку, оком обсерватора, а не
активно заангажованого діяча та піднести кіль-
ка критичних думок. Хіа своїх думок поділімо
на кілька частин, з котрих першою нехай буде
з'ясування й устійнення дат.

„Рідна Школа“ — це нова вже назва Тowa-
риства, яку воно прийняло щойно а останньою
зміною статуту в 1926 р. Попередня назва Тowa-
риства була „Українське Товариство Педагогіч-
не“ — на підставі аміни статуту з 1912 р. Однак
первісно називалося воно „Руске Товариство
Педагогічне у Львові“.

„Руске Товариство Педагогічне“ основано в
1881 р. А до його оснування дійшло ось як: Між
„народовцями“ 70-тих років оживився успішно-
політичний рух. У провіді народовецької „полі-
тики“ того часу стояли професори, що переїмали
неї провід із рук духовенства. Не було це й труд-
но, бо професори були тоді переважно свині-

У біжучому році заповідаються гарні врожаї,
тому не забудьте забезпечити
збіжжя й пашу від огню в

Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Рус. ч. 20.

в Польщі такого стану, в якому всі три східно-
галицькі воєводи мали би точно означену одну
спільну політичну лінію...

Про нового львівського воєводу, д-ра Рож-
нецкого з Лодзі, уроженця з Київщини, але ви-
хованого в Галичині, нічого не можемо сказати,
бо нічого нам про нього невідомо. Серед тих ок.
20-ти імен кандидатів, які називала преса, його
імя не було назване ні разу. Прийшла ця номі-
нація так само несподівано, як усі інші подібні
акти в Польщі. Набільшою для нас прикметою
нового воєводи є те, що до його імени не є при-
чеплена марка „українофіла“. Бо нічого так у-
країнці не люблять, як „проносованих украї-
нофілів“, які про фірму придбали собі Господь
знає як і коли і вважать її патентом на „розва-
зування“ української проблеми...

ники або покінчені теологи. Оживлення це ви-
явилося передовсім у закладанні товариств, але
таких, щоби подобалися кравчим властям, а по
крайній мірі таких, щоби їх а політичних оглядів
толерували. Животну силу матеріальну цих то-
варств опирали тоді, яші діячі на субвенціях вр-
соїму. Ядучи за приміром поль. „Товариства
Педагогічного“, аби мати змогу видавати шкільні
книжки (підручники і книжечки до „нагороди
пильності“), зійшовся на нараду десь у першій
половині 1881 р. у Львові гурт громадян, що
складався з 13 осіб, які порішили оснувати „Рус-
ке Товариство Педагогічне“. Зложено проект ста-
туту і за підписами 13-ох вислано його до наміс-
ництва. Статут ставив собі за ціль між іншим:
„промишляти над потребами руского народу на
полі шкіль в народних, середніх і висших“; „пола-
вати членам номіч так морально, як і матеріаль-
ну“; „скликувати конференції з відчитами змі-
сту педагогічного, наукового й у справах руского
шкільництва“; „предкладати у дотичних властей
меморіали і петиції в справі публичного вихова-
ня і руских шкіл, також уділяти властям своєї
гадки, если того зажадають“.

Намісництво статут з таким скромним обя-
гом діляння затвердило того таки 1881 р. (6. серп-
ня до ч. 37.847). Але члени основники чомусь
загальною збору, щоби увести Товариство в жит-
тя, не скликали. Зійшлися лише 29. жовтня 1881
р. і створили із себе „Провізоричний Комітет“, я-
кого головою став емер. візитатор середніх шкіл
д-р Амвросій Яновський, заступником головою
проф. унів. д-р Франц Костек, секретарем проф.
акад. гімн. Анатоль Вахнянин, а касіером проф.
акад. гімн. д-р Омелян Савицький. Під національ-
ним оглядом лише А. Вахнянин був скристалі-
зований українських переконань. Комітет випу-
стив „до Галичан“ відозву, в якій завває, щоби
крайня вступали члени Товариства; також
звернувся Комітет до обох тодішніх консисторій
— львівської й перемиської — з проханням
поручити молоде Товариство духовенству й на
тім скінчилось.

Перші загальні збори скликав Провізоричний
Комітет щойно по трьох роках на 2. березня 1884
року. На зборах голосуючих членів було 46 і то-
ді вибрано перший відділ „Руского Товариства
Педагогічного“, у склад якого увійшли: дир-
акад. гімназії о. Василь Ільницький — голова,
проф. А. Вахнянин — заступник, Кирило Кахик-
евич, член ред. „Діла“ — секретар, Грин. Вре-
цона, проф. учит. семин. — скарбник, а як ви-
ділові: проф. унів. о. д-р Ом. Огоновський, проф.
реальної школи Вол. Шухевич, учитель прена-

овиди Дмитро Вінцовський, проф. гімн. д-р Ом. Саліпський, проф. учит. семин. Іван Бічай, кат. учит. семин. о. Олександр Стефанович (ще нині живий) і учитель М. Банах. У заступники увійшли: кат. акад. гімн. о. Іван Гушалевиц, крилошанин о. І. Величко, проф. акад. гімн. Ол. Борзовський, проф. гімн. Брон. Старенький (ще нині живий) і учитель школи вправ Я. Танчаковський.

Отже щойно від березня 1884 р. починається статутна праця „Р. Т. П.". Але праця та не йшла в повний ширині статуту Т-ва. Вправі вже на першому засіданні виділу вирішено видавати книжечки для дітей, переглянути тодішній „Буквар“, аламати книжки для 3. і 4. класів нар. шкіл і кілька книжечок справді видати. Як Шкільна Рада Краєва поручила інспекторам і упрavam нар. шкіл як нагороду пильності для дітей, але в дійсності Р. Т. П. стало становим товариством українського вчителства — і було ним так довго, поки не повстала в 1905 р. окрема організація українських учителів нар. шкіл „Вашима Поміч“, а описів її середніх шкіл „Учительська Громада“. Шкільними справами займалося Р. Т. П. остільки, що вносило меморіали й петиції в справі оборони прав української мови в школах народних і середніх, в справі катехитур (чи не виключає заслуга постійного члена виділу Т-ва о. Ол. Стефановича?), в справі фонетичного правопису, на підмогу петиціям „Просвіти“ в Т-ва ім. Т. Шевченка, а крім того вносило позаяння до гал. союму по субвенції на свою діяльність, які й справді в охлaxах діставало; а саме по 500 зл. р. річно; на видавання учительського органу „Учитель“, що виходив від 1889 р. на „Ілюстроване письмо для дітей „Давнобать“, що виходило від 1890 р. та ведення Інституту ім. св. Миколая від 1889 р., що мав стати протичинником москвофільських бур „Народного Дому“ та „Отаропігійського Інституту“ та віби рівнозначником до заведення оо. Воскресенців при вул. Пекарській, на яке сойм давав тисячі.

Але швидко, і то рідною школою у повному цього слова значінні, почало Р. Т. П. займатися щойно по повних 18 роках існування, хоч тоді у нас велася, як каже д-р К. Левницький, виключно „професорська політика“, хоч тоді вже гомонів кинений саме професорами клич: „Хто має школи, той має наріз“. Першу свою приватну школу відкрив Р. Т. П. щойно зі шкільним роком 1899-99, а була нею донині існуюча українська дівоча євділова школа ім. Т. Шевченка у Львові, (всенародна 7-класова), до якої вписалося тоді 32 учениці. Отже від цієї щойно події — від 1899 р. — починає Р. Т. П. займатися працею над створенням свого рідного шкільництва; праця та ведеться всього 32 роки, хоч Товариство святкує вже 50-ліття свого існування.

Оснування першої приватної української школи є новим етапом не лише в житті самого Р. Т. П., але й на полі українського шкільництва взагалі. Є це під кожним оглядом переломовий рік і від цього року повинно датуватися приватне рідне шкільництво. В квітню „Рідної Школи“ — Українського Товариства Педагогічного рік цей мусить бути підкреслений. Бо як 1881 р. є ювілейним роком Руского (Українського) Т-ва Педагогічного, так рік 1899-99 повинен бути ювілейним в історії „Рідної Школи“.

Від цього часу починається плянорна, хоч ще дуже повільна, праця Р. Т. П. на полі власного шкільництва, яка щойно від 1907 р. починає набирати шораз-то сильнішого розгону, а з 1912 р. прибирає прикмети гарячкового поспіху.

Приходить 1914 р. Воєнні події до 1919 р. акцують не лише спляють, але й ломлять працю попередніх тяжких літ.

А від 1920 р. починається на руїнах зовсім нова праця, а новим розмахом і новим запалом та зовсім зміненіми засобами.

Тому цілу історію „Українського Товариства Педагогічного — Рідної Школи“ можемо поділи-

ти на 3 частини. А саме: від 1881 до 1899 р. в це час безпрограмовості; друга частина від 1899 до 1914 р., а радше до 1919 р. — це час (дейних і матеріальних) підвалин під рідну школу; і третя від 1920 р. до нині — є це час будови справжньої „Рідної Школи“. Такий поділ на основі напрямних праці відповідає би більшій дійсності. Ніж поділ на основі десятиліть існування Т-ва. Але в історії У. П. Т. цей останній поділ є вже приватний і традиційно ювілейний утравлений. А такий ювілей У. П. Т. було вже два: головний в 1907 р. з нагоди 25-ліття, про який написав цілком своїм іркуванням діяч Товариства, проф. акад. гімназії Людвик Сальо в „Учителі“ за 1907 р. п. 1. „Рефлексії з нагоди 25-літніх ювілейних зборів Р. Т. П.“, та тихий в 1921 р. 40-літній ювілей, з нагоди якого написала тодішня віваторка для нар. шкіл Т-ва К. Магичька книжечку п. п. 1. „В сорокові роковини У. П. Т. 1881—1921. Як воно завязалося, як росло і розвивалося“. А в цій році святкує Т-во свій третій ювілей — з нагоди 50-ліття.

С. Перський.

За океаном.

„Український День“ буде в Ракі Глен парку біля Скрантону дня 2. серпня 1931 року.

Перший „Український День“ в цій околиці відбувся мин. року в Сен Сусі парку біля Вилкс Беррі 10. серпня. Свято це заходами околиного духовенства й українців католиків, а головним старанням невтомного о. совітника Миколи Струтинського випало напричуд гарно і величаво. Була це українська католицька маніфестація в повнім значінні цього слова. Надподіваний здвиг народу. Серце радувалось коли ми дивилися, як злетілися до одного ядра, до одного гнізда українські соколи та вірили, українська молодь, жіноцтво і старшина — всі під жовто-синім прапором, в ладі, порядку і згоді. Зіхалися знайомі, що десятки літ не бачилися. І тішилися собою, пригадуючи давню минуле. Свої тішилися, а чужі подивлялися нас і навчилися нас більше цінити. А пізнім вечором розіздівся одушевлений і піднесений духом нарід до своїх осель, бажаючи дочекатися якнайскорше другого такого народнього і церковного свята.

Навчені милим досвідом з минулого року, зіхалися дня 8. червня ц. р. до Скрантону запрошені представники околичних громад, на яких одностайно порішили уладити і цього року подібне народнє свято („Український День“) в Ракі Глен парку біля Скрантону в день

2. серпня. На цих зборах вибрано комітет, до якого увійшли: о. Мирон Залітач, предсідник, о. Іван Кутський, заступник, Василь Грицай, Вилкс Беррі, скарбник, Іван Турко з Оліфант, фінансовий секретар і Іван Гаве із Скрантону, писар. Наш єпископ Константин Богачевський обіцяв звезличати наше свято своєю присутністю. Прийде він в той день, відправить Службу Божу і виголосить принагідну проповідь. Відтак буде спільний обід, а після бейзбол (спортова гра) українських тімів, забави, розривки і під вечір танки.

Ціль цього річного „Українського Дня“, як усіх подібних церковно-народних свят, яка і дуже позиточна: єднати, що розбіте, підняти серцем, кріпити духом, збільшати сили українського народу. З дотеперішнього звітересування видно, що цьогорічний „Український День“ вийде на славу й честь українцям католикам з Лакавана, Лузерн і Скуклі повітів. Дехід з „Українського Дня“ призначений на сироти (по половині) тут і в старім краю.

Між безробітними в Канаді найбільше українців!

Між 510 безробітними, які зареєструвало в міській бюрі посередництва праці в Саскатоні, нема ні одного жиди ні китайця. Найпомініше число безробітних творять українці; бо є аж 155. Число безробітних інших народностей є таке: канадійців 76, поляків 52, словаків 45, угорців 39, скачменів 35, мадярів 30, німців 21.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 21. ЛИПНЯ 1931.

С. ГАЙДУЧОК

Пасмом Черногори.

Інші доїздять залізничкою під Форещенку. Звідси вже дорога пішки на Заросляк і Говірлю. Ми з Ворохти їдемо пішки туди, бо маємо довіря до себе і наших ніг.

Не жалуюмо. Циганським табором сидимо над Прутом. Розуміємо аж тепер, чому американці так полюбили „camping“, а цигани на одному місці не здержли. Зрозуміли ми, бо самі закоштували принади такого життя. А там уже приставали мої товариші коло чуркал, відтак ішли ми солодке молоко в гаївці на Форещенку і закусували комбасою. Дивним дивом шлунок те все зносив терпеливо.

Недавнім потічком, що перейшов у вигідний плай, підходили ми здовж Прута до скоронища. Деведе вирубані дерева отирають перед нами прегарні панорами на Марітешську, Гомулу. Сонце цілує вершки ялиць, на які темрявою наслідє вечір, мишаємо „шомрів“. Стягають дерево на ватру. Мимохить стає перед нами питання: чому влада ними так не опікується, як нашим пластом?

Доходимо до скоронища. З містка над Прутом несеться спів якогось товариства. З чорногірським вечором зовсім воно не гармонізує. І тут лавівськи знайомі. Професор математики засів з донькою.

— Вже четвертий день тут лажу — каже. — А що ви робите?

— Зорі рахую — додає неспішно. Оповідь, що саме сьогодні ранком подався п. Онуферко зі Станиславова з кількома мандрівниками на Піп Івана.

Розстаємося в спільній кімнаті на сілниках. Плянуємо спати. Щож, коли Говірля („Говірля“ називає д-р Рудницький Ст., Вол. Шухевич і некультуризовані гуцули) — це вже високий замок у сабах. Погода не дає нам заснути свої-

ми криками жидівське товариство. Які вони безоглядні для других!

Можна було других повиносити сплячих, як ми ранком пускалися в дорогу на верх. Приємний холодок, зачервоніли верхи й ми вигідно доходили до водопаду Прута. В малаковні кітла з розчаруванням оглядаємо його початок, а відтак полідещевими кітлами підходимо чимраз вище. Тою дорогою мало хто ходить, та вона прейнтересна. Дісталися ми небаком на полонинську, шовкову траву. Йдеться мов по килимі.

З західного боку вже понадходили й інші прогульковці. Очевидно, їм цікаво бути лиш на верху. Вигідні, бо без наплечників. Ми, хоча з наплечниками, то проте шасливіші, бо навіть воду несемо з собою.

Спочене розсілося жидівське товариство, що нам вечором не давало спати. Галасливий його настрій десь пропав.

— Так виглядали жиди на пустині — докидує злотно Ромко.

Питають за водою, а минали два чуркала по дорозі.

Хоч у нас добрі палиці, а одна навіть щось спільного має з церквою (походить з полієства в Бразі), то проте понад наші сили заїмпролізувати їм Мойсея. Вода з полонинської трави не поплине і відсилаємо їх до джерел на границі.

Ми вже на верху.

Погода стала молочна. Дальші верхи тільки невиразно синіють. Молочність атмосфери дещо нас турбує, але сидимо при чаю на верху майже три години та губимося в морю верхів.

Коби тільки не ті сезонні туристи! Що хвили якесь нове товариство пнється на верх і остогиджує нас всю красу природи.

Оглядаємо границні стовпи. Характеристичні цифри на них. З чеського боку виковано на них CS і рік 1920, з нашого боку видніє Р і рік 1923. Так на піраміді Говірлі можна вчитися нашій нещасній історії.

Обсервуємо вихід якогось варшавського то-

вариства. Одна з пань дуже леґонько убрала в легенькій блюзці і руханкових штанятах. Взяко не знає, що природа і з жінок любить собі зажити. З неї небаком порядно собі закипала. З галасом виходять жидівські шомри. Цілий час виспівують. Ми найрадіше посиділи їх в кітлі під верх. Розбили нам увесь настрій. Сміється на верху не гірше, як у Львові.

Десь коло полудня ми в дальшу дорогу. Під Брескулом варимо щераз чай, а над Говірлю вже скупчуються стадом овецьок білі хмринки; над Жабем цілі їх табуни.

Варшавяки — а було їх троє — їдуть в цьому напрямі, що ми. Прямують лишень на септентину під Пожижевську.

Ще не встигли ми на Данцир, а стало греміти без зайвих наряд скоронилися ми в стрілецький рід. Тай по своєму почувся я в ньому! Металеві топирці і наплечники ми поклали в приличній віддалі від нас, натягнули верхній одяг і повертувалися в рові до землі, як до рідної мамі. Ждемо.

Громи бють в ярах під Марітешською, а то й починають чимраз ближче; вже тільки три кілометри, один... в долинах розгулялась злива і по нас починають бубнити тяжкі каплі.

Лискавки і громовиця негатають, хочуть усі верхи повалити. Не всіпв один з нас вимовити „одні“, як валить грім ліворуч від нас. Коби тільки мого наплечника не розгарзало — фільософую голосно, як наш селянин. На думі-ж стало, як у XII. офензиві над Сочею. І шквистість, що дальше буде і досадне: вже доско цього.

Оповідую про таку громовицю а Альпах на війні. Цілий курйє був у марші. Станули з зливи, наложили багнет на кріс і перестояли бурю.

Наші варшавяки (ми їх згори добре обсервуємо) зразу влізли в косодеревину і скрилися під нею. Не замикаємо їм, а особливо цієї пані в руханкових штанятах.

За пів години блансуло сонце. Йдемо дальше. Варшавякам даємо миди свистком. Може

Буківці на Писаний Камінь, любовалися чи ще
раз нею. П цілою панорамою.

чання не тим більше, що група Півного явно схилилася до згоди з митрополитом. „Українська Нива“ вже більше не нарікає на москвалізацію Церкви. До прибічної ради Брантва введено двох росіян пп. Шламера й Богдановського. Створене тими самими особами церковне товариство імені Петра Могилы теж не є чисто українським, а міжнародним. Не дармо п. Туберозов з такою симпатією поставився до нього в „За Свободу“, що навіть надрукував статут того товариства. Чи можна після цього дивуватися, що митрополит Денис бере такий твердий російський курс?

Русифікація за допомогою української мови. В той час, коли на верхах закріплюється російський курс, на низах „руссіє“ батюшки починають вживати української мови, щоби втримати при собі українських овець. Як більшовики за допомогою української мови надіялися пришепити українським масам комунізм, так наші батюшки використовують українську мову для зміцнення в масах „єдінства руської церкви“. Тому-то вже донедавна починають виголошувати проповіді українською мовою, особливо там, де може загрожувати унія чи де населення свідоміше своєї національності. Навіть ті, що не належали до української мови, починають уже на ній проповідувати. Отак протоархієпископ Іларіонський, настоятель луцького собору, виголосив проповідь українською мовою в селі Паврові з приводу перенесення образу, а батюшки, які зіхалися до Жабча в день візитації уніатським єпископом Чарнецьким місцевої уніатської парохії, негайно пригадали собі українську мову, ба навіть назвали себе „тоже — українцями...“ Це дуже гарно, тільки ще краще було б побачити й українського духа в православному життю на Волині.

Русифікація шляхом сектанства. „Руський человек“ Самоуков, штундистський проповідник, улаштував у селі Мошіві на Рівнині справжнє друге „хрещення Русь“. Він „хрестив“ у місцевій річці нових вірних штундистів зокрема 6 православних українців у числі 14 осіб. Ці 14 осіб „хрестилися“ в річці під звуки московської проповіді Самоукова, а тисячна селянська маса придивлялася й прислуховувалася до того, що проповідав їй російський апостол штундизму.

МАЙОР ДЕМБОВСЬКИЙ РОЗСТРІЛЯНИЙ.

В суботу 18. липня, ц. р. засудив військовий лавний суд майора Дембовського на кару смерті за шпигунство на користь більшовиків. През. Мосціцький не скористав з права ласки і шпигуна Дембовського розстріляно в неділю 19. липня ц. р. в год. 5.30 пополудні на цитаделі в Варшаві.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 21. ЛИПНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

З ПРОБЛЕМ ЛІТЕРАТУРИ.

Національність як домагання.

Із трьох головних напрямків, в яких іде критика нашої літератури, кожний має за собою сильні емоціональні подуви. Національна критика, найстарша, опирається на віковий традиції та на доказах про своєрідну оригінальність національної літератури. — марксістська критика каже на спільні культурно-економічні інтереси народів, — католицька на права віри поширені серед найбільшої громади християнської церкви.

Поняття національної літератури стає в нас щораз темніше від хвилини, коли його почали розяснювати націоналісти, вважаючи себе єдиними її справжнішими представниками, коли марксісти почали доказувати, що кожна національна література повинна служити одному національному ідеалові, а католики почали ставити її розвиток у залежність від впливу релігійних ідей на неї.

Ще донедавна, до останньої великої революції, література служила у нас національній справі в тому розумінні, що прокидала національну свідомість, піддержувала почування національної окремішності, ачила любови до рідної мови. З моменту, коли це завдання зовсім природно перебрали на себе суспільні організації, політ. партії та преса, письменники не вважали необхідним писати оповідання або поезії на тему, яку краще можна було розвинути в програмній промові на зборах і в політ. статті.

ОСТАННІ ВІСТІ

БРІНІНГ І КУРЦЮС В ПАРИЖІ.

В суботу 18. липня ц. р. в год. 2.50 пополудні приїхали до Парижа нім. канцлер Брінг і міністр закорд. справ Курцюс, яких повитали від французького уряду сам прем. Ляваль, міністр закордонних справ Бріан і державний секретар Понсе. Кількатисячна толпа публіки перервала кордон поліції, щоб побачити німецьких гостей. Одні повитали німецьких достойників прихильними окликами, деякі свистами. Оба нім. достойники поїхали з дворця до нім. амбасади, а опісля зложили свої візитівки в палаті президента фр. республіки Думера. З черги канц. Брінг зложив візиту прем. Лявалеві, з яким відбув півторогодинну конференцію лише в чотири очі. Після того конференція канц. Брінг ще з міністр. закорд. справ Бріаном, але лише 10 минут. В 5-й год. попол. відбулася конференція французького уряду з нім. достойниками. По конференції оголошено комунікат, зредагований оптимістично. Покищо не дійшло до порозуміння між Францією і Німеччиною.

Канцлер Брінг заявив журналістам, що радів вельми, що буде могли передискутувати найбільш питання з фр. урядом. Сподіється, що між Францією та Німеччиною дійде до порозуміння та переконане фр. нарід, що Німеччина змагає до співпраці і мира, який дає запоруку розвитку Європи і цілого світу.

Прем. Ляваль конферував у суботу 18. липня ще з англ. міністром закорд. справ Гендерсоном, амер. держ. секретарем Стімсоном і фр. міністрами Рено і Тардіє.

НАРАДИ В ПАРИЖІ.

В неділю відбувалися далі наради фр. уряду з німецькими достойниками і закінчилися в год. 12.40 вполудне оголошенням офіційного комунікату, в якому сказано ось що: Прем. Ляваль подякував учасникам нарад, зясував зміст розмови з міністрами Гендерсоном і Стімсоном, зясував розмови фр. і нім. міністрів і подав головні домагання Франції. Канцлер Брінг зясував страшне положення Німеччини і спинився над міждержавною допомогою Німеччині. Всі міністри закордонних справ, які перебували в Парижі запевнювали, що їх уряди з великою симпатією пригадують над негайною допомогою Німеччині. На прохання прем. Ляваля устійнено одностороннє, що конференція в Лондоні радитиме лише над фінансовим та економічним положенням Німеччини, зате політичні умовини обговорені будуть в Парижі.

З Парижа надійшли вістки, що фр. уряд в неділю 19. липня ц. р. зясував уже конкретні умовини фінансової допомоги Німеччині, домагаючися від Німеччини лише моральн. і техніч-

них гарантії. Канц. Брінг заявив, що неважко конференції в Лондоні, якої завданням є лише устійнити технічні умовини допомоги Німеччині, спричинити негайно димісію нім. уряду.

Прем. Ляваль приймав міністрів закорд. справ і нім. достойників сніданням, а Бріан обідом.

На конференцію до Лондону виїжджають делегати держав з Парижа в понеділок в 10-й год. рано.

СПОРТ.

УКРАЇНА—СВІТЕЗЬ 4:3 (4:3).

Довго очікувана виграна України за мистецтво, завдяки якій Україна незвідночно забезпечила собі місце в А-клясі на слідуючий рік. Світезь, маючи ніж на горлі, придбала нових гравців і старалася ці змагання виграти за всяку ціну. Стероризований публікою суддя п. Бреден цілком стратив голову, допустив до разної копанини зі сторони гравців Світезі і цілком безпідставно подиктував одного карного і одного вільного, з яких упали голи для України.

До цих змагань виступила Україна в тім самім складі, що грав проти стрийської Погоні, тільки на воротах грав замість Бутля — Ревера. Гравці в першій половині з вітром України з місця використовували ситуацію і стріляє в 4, 5, 12 і 29 минуті 4 голи (Грещук 2, Кобзар і Гоцький). В 34 мин. крайник Світезі центрує з лінії, а Гінарівіч стріляє з найближчої віддалі першого голя для Світезі. В 36 мин. суддя диктує по догдній надумі карного до України, а в 44 мин. вільного з карної лінії цілком безпідставно, бо повинно бути якраз навпаки. Очевидно Світезь використовує ситуацію і стріляє ще два голи. У другій половині гри Воробець має двічі нагоду підвищити вислід для України, однак перестрілює. На загаль гра України була задовольно, передовсім Підлісський у нападі створював багато небезпечних ситуацій, Воробець працюючий, а Грещук притомно використовував ситуації. В помочі Цимбала найліпший, оборона і воротар певні. Видів около 500. По змаганнях розюшені симпатии Світезі обкидали суддю і глядачів України камінням, а одного таки добре порізали ножем. Очевидно, що з цього компетентні власті витягнуть відповідні консеквенції.

МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

Львів: Погонь—Гарбарня 1:0 (1:0).

Львів: Лехія—Варшавянка 4:0 (2:0).

Варшава: Лехія—Чорні 2:1 (1:1).

МИСТЕЦТВО А-КЛЯСИ.

Львів: Гасмонія—Ресовія 1:1 (1:1).

Львів: Погонь ІБ—Ревера 3:0 (1:0).

Львів: Сокіл П.—Лехія ІБ 5:1 (2:0).

Перемишль: Польонія—Погонь (Стрий) 1:2 (1:1).

Одночасно справа національної свідомости та приналежности до свого народу вирішувалася майже автоматично, самим ходом історичних подій; ту роль, яку давніше виконувала в нас література супроти інтелігенції, тепер могла виконувати серед пів-інтелігенції або селянства, а тимсамим література з чисто національними завданнями почала зливатися з поняттям літератури популярної, загальнодоступної себто з книжками, що належали до освітньої праці, без огляду на те, чи мали вони в середині віршовану форму, а зверху імя автора.

А проте ще й нині важко рішити, чи наша література в своїх головних намаганнях і загальній продукції продовжує свою виховно-освітню роль під впливом критиків, які пригадували і пригадують письменникам обовязки супроти громадянства, чи вузько-педагогічна критика повстала під впливом літератури, що продовжує працю суспільних проповідників і публіцистів.

Отсей взаємний вплив відбирає письменникам критичний хист, а критикам літературний. Дуже невисокий погляд про працю письменника має той критик, що виконує над ним нагляд, наче вчитель над учнем: чи не нарушив він правилника школи настільки, що треба признати його шкідливим і викинути із неї.

Не треба аж шукати за прикладами по чужих літературах, щоби вказати на те, скільки письменників, що є їхніми гордошми відбігадо як суспільні одиниці та як письменники від загально-національних ідеалів даної доби і тих поглядів, які вважалися патріотичними, скільки із них належало до всяких можливих відтінків соціалізму та анархізму! Даремне різні партійники силкуються доказати, що Шевченко, Ку-

ліш, Драгоманів або Франко наближувалися своїми ідеями саме до їхньої партії. Світлоглядні одного із трьох останніх не здавав би іспит із того катехізму, який каже національна критика здавати всієї нашої літературі.

Що вже й казати про письменників, що стоять осторонь суспільного життя, яких талант шукає тільки на шляхах уяви засобів для вислову своїх суб'єктивних, часто химерних почувань? Неодина Кітс, Гайне або Мюссе залишились із усієї праці свого мізку — як сказав Мюссе — „єдине добро, що часом заплакав“; а проте вони не менші від тих, що били в воєнні барабани та воскресли давони; Гайне не менший від Кляйста, дарма, що із Парижа писав проти Німеччини памфлети; Вольтер — один із найбільших французів хоча втік із Франції писати проти неї памфлети на двір пруського короля.

Поняття національного поета та національної літератури поширюється одночасно з поглядами на можливости розвитку одиниці та народу. Письменник може завдяки силі свого генія перетворити в собі попередні елементи народньої літератури з такою свободою, що основні риси його творчости не матимуть майже нічого народнього ні національного. Дант, Сервантес, Шекспір, Расін, Гете, Ібсен в так мало народні та національні, що для їх зрозуміння не треба знати психології, історії ні словесности їхнього народу. Само поняття національної окремішности, чи свідомости, соціально-політичної долі народу не грало в їхній творчости великої ролі. Вони стали великими поетами не тому, що були національними, а їх признали національними поетами, що вони були великими.

і польські та російські народні пісні), на концерт не прийшло, коли не рахувати кількох присутніх осіб. Цей факт найкраще свідчить про взаємину на Волині та відношення тих, що населяють тут „співжиття“ культур, до представників української культури та мистецтва.

М. Голінського українська публіка зустріла дружними оплесками й вигуками „слава“ і весь час дякувала йому за високо-артистичне виконання поодиноких точок програм й „бісових“ точок. Приїзд на Волинь М. Голінського був справжнім святом для нашого громадянства, що любить музику та розуміється на ній. Чудовий голос і володіння ним М. Голінським просто зачарували слухачів.

Не менше прихильно вітали слухачі й виступи обох оперних співаків. В.

Дописи.

СКАЛАТІЩИНА (Гарцери над Збручем). Село Катагарівка над Збручем, пов. Скалат, по-ложене напроти старинного міста Сатанова за Збручем, було колись москвофільське і трохи православне, навіть звіттам розом православний батюшка Савечка, що був в Сорочи, повіту тепер копичинського, давніше скалатського. В 1917 р. поселився на прихисток і там забрав приватну власність гр.-кат. пароха. При останніх виборах майже ціле село голосувало на одинок, хоч латинників рахують урядом 70 душ — навіть жид був президентом виборчої комісії. Сватки хитро брали наші картки, ховали їх до кишені, а давали картки на одинок, показуючи їх комісії. В нагороду дістало тепер село відділ гардерок, ко-

трі там у військових тягарових антах поїхали 15. п. м. Будуть мешкати і в школі і в поліційній касарні та в касарні КОП. Селяни невдоволені з того дарунку, але не могли протиставити, щоби в урядових будинках містилися гарцери. Слід зазначити, що сам староста в флангом приїздив авто-мобілем до Катагарівки і промовляв до людей на поміщення і поміч для гарцерок.

КАЛУЩИННА (Посвячення другої домішки чит. „Прогреси“ в Болохові). Село Болохов, одно із найсвідоміших громад Калушчини, може похвалитися діяльним видавом читальні „Прогреси“. При нестачі фойєлі і готівки якою читальні від сьогоднішнього тяжкий час розпоряджати не може, але при енергійній праці голови читальні п. Василя Когута та жертвенності свідомого громадянства на дарованій п. Хмеляком площі, виділ вбудував цього року другу домішку читальні в Болохові (малім). В неділю, 12. п. м. відбулося торжественне посвячення новообудованої домішки при адвизі досконалих селянства, що перетворилося на всенародне маніфестаційне свято. Місцевий парох о. Рудавський при співучасті о. Лучаківського, пароха Зборів, відправив Службу Божу, яку відспівав хор читальні Станькова. Опісля наріз рушину походом до новообудованої читальні (віддаленої 2 км. від центра села). Після торжественного посвячення розпочалася на площі перед домішкою читальні святочна акалемія, яку відкрив голова калуської філії д-р Тарас Коритовський, загіривши вібраних до співпраці в читальні. Далше промовляли: Тимотея Барниш, дир. Українбанку та Іван Король, урядовець філії. Привіти зложили: від Повітового Комітету УНДО п. Іван Аронець, далше відпо-

ручники читальні: Збора, Верхня, Завадка Гор., Завадка Дол., Станькова. Велике враження викликали виголошені дітьми декламації (дівчинка і хлопчик) „Розрита могила“ і „Іван Підкова“. Не але вивизався із декламації „Велли Роконі“ п. Шварок. Хорові продукції гарно виконали хор читальні Збора—Завадка. Акалемія закінчено відспіванням національного гимну. На акінчення свята місцевий драм. гурток відіграв театр. штуку „Сватання на Гончарівці“. Вистава випала дещо слабше. Видно було перемучення аматорів святом. Всеж таки бажаним було би, щоби на будуче драм. гурток пильніше заохочувало до ставлення вистав та щоби аматори вивчали основніші свої ролі. — Учасник.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Климентина Марія з Багряннівців Сендешка, дружина о. Івана, пароха Золотинки і декана зарванницького, умерла 11. липня ц. р. в Золотинках, проживши 65 літ. Прикмети: глибока віра, велика побожність, визначний патріотизм, який відбився у вихованні її дітей. Як громадянка була люблена серед кругів інтелігенції, а своєю добротою і популярністю здобула собі велику любов серед селянства, яке прибуло громадно в часі похоронів, щоби віддати небажну свою останню прислугу. В. І. П.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам для 18. VII. 1931 р. масло експортне пріма 3-40 зол., масло десертне пріма 3-30 зол., вітра молочна 22—24 сот., вітра сметани 1-20 зол., копа лень 4-30—4-50 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Міські Театри будуть нечинні в понеділок, вівторок і середу, 20, 21, 22 липня ц. р. В четвер для 23. липня починає свою виставу, п. м. „Горюбине серце“ варшавський театр „Атенеум“ під керівництвом д-ра Стефана Ярча. Театр „Атенеум“ залишиться у Львові лише чотири дні.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова філіма: „Сил богів“.
КАСІНО: Звукова філіма: „Морак шукать любови“.
КОЛЬОСЕН: „Фанфарин любови“ та „Поліційстер Тагес“.
ЛЕН: Звукова філіма: „Страж жінок“ та „Найбільша пристрасть“.
МАРУСЕНЬКА: Звукові філіми „Весна в Пратері“ та „Водяний пірат“.
ОКЗА: Звукова філіма: „Кров на піску“ (Р. Валентіно).
ОЛПІС: Звукова філіма „За кулісами театру“.
ПІЛІ: Звукові філіми „Залог смерті“ (Л. Волгайм) та „Бастер Кітон“.
ПІСІНІ: „Ринальдо Міналіні“ та „Веллан гір“ (Мачете).
СІМЕР: Звукова філіма: „Тройка“ (Ольга Чехова).
СІЛБЕВ: З приводу реконструкції кіно нечине.
УПІК: „Світ музики Шангаю“ та „Мертвий уні“.

Програма радіо.

Понеділок, 20. липня 1931. р.
Липськ (230,3) 12-05 Грам. планти. 16-30 Легка музика. Братислава (278,5) Камеральна музика. Тріо Брама. Штутгарт (360,1) 11-10 Концерт дитячого орк. Гамбург (372,3) 30-00 „Відеоска швачка“, оперетка. Бухарешт (394,2) 15-00 Танцюва музика. 21-00 „Місса солемніс“ Бетовена. Берлін (419) 20-30 Симфонічний концерт. Стопгольм (435,4) 17-00 Шведські народні мелодії. Рим (441,2) 13-10 Легка музика. Мільно (500,8) 21-45 Камеральна музика. Відень (516,4) 16-00 Конц. капелі Вольфшталя. 22-20 Лжебенд. Будапешт (550,3) 20-00 Циганська музика. 21-15 Симфонічний концерт. Москва (1481) 20-30 Популярно-науковий відіт.

Вівторок, 21. липня 1931.

Кенігсберг (217,1) 16-00—17-30 Концерт з Куртгоуту і Сопотх. Братислава (278,5) 14-30 Концерт радіооркестри. Брно (341,7) 12-30 Популярний концерт. Штрасбург (345,2) 18-00. Понча. концерт. 19-00 Вокальна музика. Лондон (356,3) 12-00 Інструментальний концерт. 13-00 Органова музика. 24-00 Телевізій. Гамбург (372,3) 14-15. Концерт Бухарешт (394,2) 15-00 Румунська музика. Берлін (419) 16-05 Легка музика з Кафе Берлін. 18-00 Концерт для молоді. 18-55 Концерт орк. симфоніст. Рим (441,2) 21-00 Концерт камеральний. Прага (486,2) 20-25 Акордіон. Мінхен (522,9) 17-05 „Вальс-іріт“, опера Багнера. Будапешт (550,3) 12-00 Легка музика. 19-15 Мадарські пісні. Харків (937,5) 19-00 Популярний концерт. Париж (1724,1) 20-00 „Аїда“, опера Верді.

Львівське радіо.

Вівторок, 21. липня 1931.

Львів. (340,7) 11-58. Сигнал часу з Варшави. 12-10 Грам. планти. 13-10—14-50 Комунікати. 15-10 Музика з грам. планти. 16-00 Музика з грам. планти. 16-15 Авдіція для молоді. 16-45 Відіт з Варшави. 17-10 Муз. грам. планти. 17-35 Відіт з Варшави. 18-00 Концерт з Варшави. 19-00 Веселля. 19-30 Музика з грам. планти. 19-15—20-15 Трансмісія з Варшави. 20-15 Концерт з Варшави. 22-00—22-25 Трансмісія з Варшави. 22-30—24-00 Музика з Варшави.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станіславові.

КУТІН:

21. VII. „Паяц“.
22. VII. „Троянда Стамбулу“.
23. VII. „Жінка, що обидла“.
24. VII. „Меді“.
25. VII. „Життя Парижа“.
26. VII. „Гетьман Дорошенко“.

Новий Український Театр дир. П. Карабінєвича.

ЕДЛІН:

20/VII „Маруся Богуславка“.
21/VII „Віт“.
22/VII „Циганка Аза“.
23/VII „Ой не ходи Грицю“.

На осінній сезон у Галичині. Театр обіде більш міста з найновішими штуками: „Бар Кохба“ опера, „Ленін“ драма і „Сорочинський ярмарок“ оперетка.

Інститут ім. Св. Йосафата (Мала Семинарія) у Львові, ауд. Сикстуська ч. 39 а, приймає гімназійних учеників на шк. рік 1931/32. Мешканці і удержання вносять зол. 75— місячно. — До подання треба долучити: 1) свідоцтво хрещення; 2) шкільне свідоцтво; 3) посвідку місцевого душпастиря або катедрі відносно поведінки ученика; 4) лікарську посвідку; 5) заяву, що буде точно складати місячну оплату. — Подання вносити до 30. липня 1931 р.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТО І СРІБНО ВІВРОБИ продає за готівку і на рати від десятих аїт у цілжарю знана фірма Іван Зелтенрайх, Львів, пл. Маріївська ч. 5. Купую бряздяти, золото, срібло, пачку найвиш ціни. 1538

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепья Яросла-венка за 10 зол. продають ангари. 2279 9-10

СОЛНЦЕТАТОР рутинований шукає посади від 15. серпня 1931. — Ласкаві оголошення до Адміністрації „Діло“ під „Солнцетатор“. 78 2-3

МЕБЛЬОВАНА кімната, суха, тепла, постійному льоторні: зараз або від 1. есентуально від 15. серпня до аніайму, ауд. Виспінського 31, партер. Зголошення найдалше до дня 25 липня. 75 1-3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Подяка.

З допущу Всевишнього набрала пензіонна смерть Климентину з Багряннівців Сендешку, найдорожчу дружинку, мамуню та бабусю. Дуже дякуємо Д-рону Сейферові за його пильні заходи біля недужої — Спіншно зложити нашу глибоку подяку Іх Пресвященству впр. Никиті, що не зважаючи на великі перепони, зволизи відправити Архирейську Службу Божу та зведічати похоронні обряди своєю присутністю від початку аж до зложення тайних останків у гробі пнятаря, пологоного далеко від жалюбного дому. Гарно дякуємо о. кан. Антонові Шварцові, римо-кат. парохові в Золотинках за Службу Божу і похоронну відправу. Шире Спасибіг шлемо Високопреподобному о. деканові Тимотею Бордузковому та Всецеснійшим О. О. Совітникам: Едвардові Касановському, Пилипові Чолієві, Антонові Содоморі і Василеві Єрмакові; О. Паро-хам Олексі Яворському, Осипові Кіпич-кевичеві, Антонові Гузицькому й Осипові Рибачукові та Отцям Мироніві Головинському і Михайлові Кузьмі за збір-ну участь у похоронних обрядах. — Зокрема складнемо подяку о. о. Чолієві, Єрмакові та Рибачукові за їх зворушуючі промовні слова, та п. Василеві Зампелі за його шире прощання в імені парохів. — Дякуємо гарно хорам соко-лівському та золотинському за зведення похоронного обряду та бра-тням з Бурякова і з Золотинки за участь у цих похоронах. Дякуємо всім, що зносили, не зважаючи на свої заняття та віддал, прибути на похорон і вкати в них участь. Золотинки, 13. липня 1931. Муж. Діти. Внуки і Зять.

Український пансіонат для дівчат

отриває в днеш 1. вересня 1931 р. п. СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА в пансіоні, Костюшка ч. 22. Приймається ланочки до семінарії або до гімназії. Приймешся в новій з комфортом урядженій хаті в середмісті — харч здоровий, достатній, п'ять разів денно. Солідна опіка старої пані. Все за оплатою по 90 зол. місячно. На бажання фортепья на місці. — Зголошення приймає і інформації дає до дня 25. серпня 1931 р. п. Стефанія Погорецька Welszka kolo Dubu, pocata loco, — а потім у Стрию 82 1-5

КОНКУРС.

Виділ Українського Інститута для діячат у Перемішлі буде потребувати від 1. вересня 1931 р. для жіночої тизації: а) Учтельки руханки.

б) Учтельки (-зків) математичні та го-ловного предмету.

Виділ буде брати під розвагу лиз укваліфіковані сили.

Подання вносити до 10-го серпня ц. р. до Дирекції жіночої гімназії Українського Інститута для діячат у Перемішлі, ауд. Татарська ч. 6. 8-4

130л. направи брошки, пер-стенця, кулічки зо-лот. платин у МАНДРА, вул. КОПЕРНИКА напроти Кіна „Коперник“.

Найдешевші книжки!

МИХАИЛО ВОЗНЯК

ІВ. БЕЛЕЙ і ОЛ. КОНИСЬКИЙ

До звязків Галичини з Наддніпрянщи-ною. — Ціна 50 сот., з почт. пере-сылкою 70 сот.

ШЕВЧЕНКО і КНЯЖНА РЕПІНА

Ціна 150 зол. на почт. перес. 50 сот.

МИКОЛА МАТІВ-МЕЛЬНИК

КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР

Ціна 50 сот., з почтовою перес. 70 сот.

ВОЛОДИМИР ОСТРОВСЬКИЙ.

СМІХ ЗЕМЛІ

Ціна 150 зол., з почт. перес. 210 зол.

ЕВГЕН ЧИКАЛЕНКО

Спогади І. П. і III. часть

Ціна 8— золотих — без пересилки

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Руд-ницького. — Ціна 3— зол. з почт. пересилкою 4— зол.

Можна дістати в Адм. „Діло“

Львів, Ринок 10. II. п.

або в книгарнях. 1-4